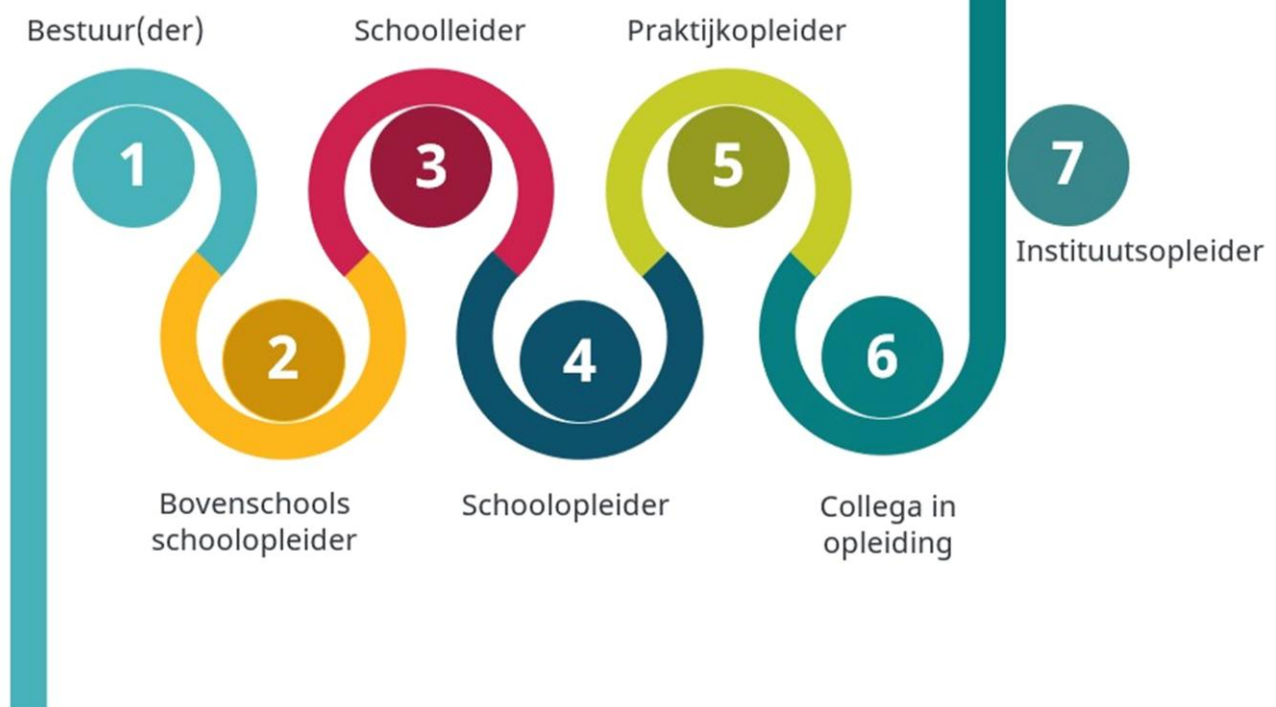

Informatieboekje het werkplekleren HU Pabo schooljaar 2026-2027

Samen Opleiden in één beweging

Opleidingsschool Utrecht-Amersfoort
Opleidingsschool Samen Opleiden van Academische Leraren

Inhoud

Inleiding	2
-----------------	---

HU Educatieve Opleidingen in het Primair Onderwijs	3
Opleidingsscholen	3
Het plaatsen van studenten	3
Het werkplekleren	4
Dagen waarop het werkplekleren plaatsvindt	4
Aantal dagen werkplekleren	5
Opbouw van het werkplekleren	5
Jaarplanning IvOO voor werkplekleren 2026-2027	6
Verschillende rollen	11
De start van het werkplekleren	12
Intakegesprek	12
Startgesprek in de driehoek HUpabo, student, stageschool	12
Wat mag je van de student verwachten?	13
Beoordeling	14
Eindbeoordeling en het praktijkfeedbackformulier (PFF) voor voltijd fase 1 en deeltijd regulier fase 1	14
Eindbeoordeling en het praktijkfeedbackformulier (PFF) voltijd/deeltijd regulier fase 2, 3, 4; ALPO en Flex versneld	15
Onvoldoende beoordeling voor werkplekleren	15
Onderhoudsstage	16
ICALT-observatie	16
ICALT	16
Algemene Informatie	16
Kwaliteitskader Opleidingsschool Utrecht-Amersfoort en Opleidingsschool Samen opleiden van academische leraren	16
Beroepsbeeld leerkracht primair onderwijs	17
Beroepsbeeld Academische leerkracht basisonderwijs (opgeleid in Utrecht)	17
Opleidingsvarianten	18
Contact	18

Inleiding

Het leren in de beroepspraktijk vormt een essentieel onderdeel van de opleiding tot leerkracht in het primair onderwijs. De HUpabo maakt onderdeel uit van het Instituut voor Onderwijs en Orthopedagogiek (IvOO). In samenwerking met de Universiteit Utrecht en basisscholen in de regio leiden we toekomstige leerkrachten op, ieder vanuit een eigen rol en deskundigheid.

In dit informatieboekje gebruiken we zoveel mogelijk de term **werkplekleren** als overkoepelende benaming voor het leren op en via de werkplek. Daarmee bedoelen we niet alleen het lesgeven in de klas, maar ook alle andere leerervaringen die studenten opdoen binnen de schoolpraktijk. Werkplekleren is breder dan het klassieke begrip 'stage': het benadrukt dat leren en werken op de school intensief met elkaar verweven zijn. Het gaat dus niet alleen om oefenen in de praktijk, maar ook om reflecteren, samenwerken, onderzoeken en ontwikkelen binnen de professionele schoolomgeving.

We kiezen bewust voor de term werkplekleren omdat het beter recht doet aan de rol van de student als lerende professional in opleiding. Door te spreken over werkplekleren onderstrepen we dat het gaat om structureel, doelgericht en begeleid leren op de werkplek, met een actieve rol voor zowel de student als begeleiders, want ook die laatsten kunnen weer leren van de input van de student.

Dit informatieboekje is bedoeld voor iedereen die betrokken is bij het stagelopen, ofwel: het werkplekleren: studenten, praktijkopleiders, (bovenschoolse) schoolopleiders en instituutopleiders. Je leest wat je van de HUpabo kunt verwachten en wat er van jou verwacht wordt, afhankelijk van je rol. Ook vind je praktische informatie per opleidingsvariant over de opbouw van het werkplekleren, begeleiding, beoordeling en contactmomenten.

Alle informatie over het werkplekleren vind je ook op de website [Samen Opleiden Primair Onderwijs](http://www.werkpleklerenpabo.hu.nl/) <http://www.werkpleklerenpabo.hu.nl/>. Heb je na het lezen nog vragen? Neem dan gerust contact op met de instituutopleider die aan jouw school is verbonden. Een overzicht van deze contactpersonen evenals de gegevens van het HU Praktijkbureau, vind je ook op de website.

HU Educatieve Opleidingen in het Primair Onderwijs

Hogeschool Utrecht verzorgt drie educatieve opleidingen gericht op het primair onderwijs. HUpabo is onderdeel van Hogeschool Utrecht (HU) en verzorgt de bacheloropleiding Leraar Basisonderwijs (PABO) op de locaties Utrecht en Amersfoort. Daarnaast verzorgen we in samenwerking met de opleiding Onderwijswetenschappen van Universiteit Utrecht ook de academische lerarenopleiding primair onderwijs (ALPO). In Amersfoort biedt de HU ook de tweejarige Associate degree Didactisch Educatief Professional (AdDEP) aan.

Onze opleidingsinstituten werken samen met basisscholen binnen twee samenwerkingsverbanden (partnerschappen) die we opleidingsscholen noemen.

Opleidingsscholen

De **Opleidingsschool Utrecht – Amersfoort** is een partnerschap van basisscholen (opleidingsscholen) en de HUpabo, waarin 52 besturen deelnemen. Daarnaast hebben we de **Opleidingsschool Samen Opleiden van Academische Leraren**. Binnen dit partnerschap onderzoeken we met elkaar hoe studenten met een academische achtergrond (ALPO) hun plek vinden in schoolorganisaties.

Opleidingsscholen begeleiden alle varianten studenten: De voltijd- AdDEP- en ALPO-opleiding, diverse deeltijdvarianten en het zij-instroomtraject. Vanwege deze diversiteit spreken we in de opleiding van **fasen** in plaats van studiejaar: de ene opleidingsvariant kan immers sneller afgerond worden dan de andere. In grote lijnen komt één fase overeen met één studiejaar.

Het plaatsen van studenten

De plaatsing van studenten wordt verzorgd door het Praktijkbureau van de HUpabo. Dit gebeurt volgens het [plaatsingsbeleid](#) (te vinden op de [website Samen Opleiden Primair Onderwijs](#)) dat is vastgesteld in samenwerking met de HUpabo, ALPO en de in het partnerschap betrokken basisscholen. Na toewijzing ontvangen zowel de student als de schoolopleider van iedere basisschool / opleidingsschool bericht over de plaatsing. De student neemt vervolgens contact op met de school om een intakegesprek te plannen.

Voor de pabo en ALPO geldt dat studenten in fase 1 en 2 het hele jaar werkplekleren op dezelfde school. Halverwege het jaar wisselen zij van bouw. In fase 3 en 4 kunnen studenten een voorkeur aangeven voor de bouw waarin zij hun werkplekleren willen uitvoeren. Daarbij geldt dat de uiteindelijke plaatsing ook afhankelijk is van de mogelijkheden binnen de opleidingsschool. Voor de AdDEP geldt dat studenten halverwege het jaar van bouw én van school wisselen. Zo voeren zij in de twee jaar dat de opleiding duurt, op minimaal drie scholen het werkplekleren uit.

Het werkplekleren

Dagen waarop het werkplekleren plaatsvindt

De dagen waarop studenten werkplekleren verschillen per locatie, fase en opleidingsvariant. Zowel Voltijd jaar 1 als ALPO jaar 1 studenten starten eind september (week 39) met het werkplekleren. Voor de tweede en derde fase studenten start het werkplekleren gelijk aan het begin van het schooljaar. In het tweede semester starten alle studenten op de eerste stagedag (zie schema hieronder) in de week van 2 februari. Hieronder vind je de gebruikelijke dagen waarop studenten werkplekleren per opleidingsvorm en fase.

Opleiding	Stagedag(en)
Pabo Voltijd jaar 1 Utrecht	Donderdag
Pabo Voltijd jaar 2 Utrecht	Dinsdag
Pabo Voltijd jaar 3 Utrecht	Maandag en dinsdag
Pabo Voltijd jaar 4 Utrecht	Eerste half jaar minor, daarna maandag, dinsdag, donderdag en/of vrijdag (in overleg)
Pabo Voltijd jaar 1 Amersfoort	Dinsdag
Pabo Voltijd jaar 2 Amersfoort	Donderdag
Pabo Voltijd jaar 3 Amersfoort	Maandag en dinsdag
Pabo Voltijd jaar 4 Amersfoort	Eerste half jaar minor, daarna maandag, dinsdag, woensdag en/of donderdag (in overleg)
ALPO jaar 1*	Dinsdag
ALPO jaar 2*	Donderdag
ALPO jaar 3**	Woensdag (werken aan onderwijskundige vraagstukken, niet voor de groep) en donderdag (stagedag voor de groep)
ALPO jaar 4 – 1 ^e semester**	Dinsdag
ALPO jaar 4 – 2 ^e semester**	Dinsdag, woensdag, donderdag en/of vrijdag (student deelt zelf in)
Pabo Deeltijd jaar 1***	In overleg met student
Pabo Deeltijd jaar 2***	In overleg met student
Pabo Deeltijd jaar 3***	In overleg met student
Pabo Deeltijd jaar 4***	In overleg met student
AdDEP jaar 1****	Donderdag en vrijdag
AdDEP jaar 2****	Donderdag en vrijdag

* ALPO jaar 1 en 2

Studenten van ALPO jaar 1 en 2 zijn in de stageweken vier dagen in de groep om hun pedagogische en didactische competenties te oefenen. Eén dag per week werken zij aan vraagstukken vanuit Onderwijswetenschappen. Het kan zijn dat ze op die dag op de opleidingsschool werken aan een langlopende onderwijskundige opdrachten, maar het kan ook zijn dat ze dat op een andere locatie doen.

****ALPO jaar 3 en 4**

ALPO jaar 3 studenten zijn twee dagen per week in de school aanwezig, zij staan daarvan één dag per week voor de groep en de andere dag werken zij aan onderwijskundige opdrachten. Het kan voorkomen dat zij vanwege een samenwerkingsopdracht en/of een observatieopdracht niet op de eigen stageschool aanwezig zijn, maar op de stageschool van een medestudent. Alpo jaar 4 studenten voeren in hun laatste jaar, naast hun stage, ook een onderzoek/bachelorthesis uit op grond van een pedagogische, onderwijskundige of organisatorische vraag vanuit de stageschool. Ze voeren dit onderzoek in duo's uit en dit onderzoek is gekoppeld aan één van de stagescholen.

*****Deeltijdstudenten**

(Flexibele) deeltijdstudenten maken zelf afspraken met hun stageschool over de dagen waarop ze werkpleklers. In de reguliere fasen gelden 20 dagen werkpleklers per semester. In de afstudeerfase gaat het om 35 dagen waarop zij werkpleklers.

****** AdDEP studenten**

AdDEP studenten zijn twee dagen per week op de stageschool aanwezig. Daarnaast hebben de studenten twee dagen les op de opleiding. In jaar 1 is dat op maandag en woensdag en in de eerste helft van jaar 2 is dat op dinsdag en woensdag. In overleg kan er een dag gewisseld worden. De afstudeerders hebben alleen op dinsdag les op de opleiding. Zij zijn minimaal twee dagen op de stageschool aanwezig. Welke dagen dit zijn kan in overleg worden afgesproken.

Aantal dagen werkpleklers

Studie	Dagen werkpleklers semester 1	Dagen werkpleklers semester 2
VT jaar 1	± 20 dagen	± 20 dagen
VT jaar 2	± 20 dagen	± 20 dagen
VT jaar 3	± 30 dagen	± 30 dagen
VT jaar 4	Minor	± 35 dagen
ALPO jaar 1	± 20 dagen	± 20 dagen
ALPO jaar 2	± 20 dagen	± 20 dagen
ALPO jaar 3	± 20 dagen voor de groep	± 20 dagen voor de groep
ALPO jaar 4	± 20 dagen	± 35 dagen
AdDEP jaar 1	± 30 dagen	± 30 dagen
AdDEP jaar 2	± 30 dagen	± 30 dagen
DT regulier en versneld hebben ± 20 dagen per semester waarop zij werkpleklers.		
DT regulier en versneld hebben tijdens de afstudeerfase ± 35 dagen waarop zij werkpleklers.		

Werktijden:

1. De werkzaamheden voor het werkpleklers worden verricht binnen de gebruikelijke werktijden voor personeel van stageverlener.
2. De student is gemiddeld 8 uur per dag waarop zij werkpleklers aanwezig bij de stageverlener,
3. Bij meer dan één gemiste dag voor werkpleklers vanwege ziekte, bijzonder verlof of overige omstandigheden, wordt in overleg met de praktijk- en instituutsopleider de periode van werkpleklers verlengd.

Opbouw van het werkpleklers

De opbouw van het werkpleklers is afhankelijk van de gekozen opleidingsvariant. Hieronder staat per route globaal weergegeven in welke bouw studenten werkpleklers.

Voltijd en ALPO	
Semester 1	Bovenbouw <i>Fase 1 semester 1: elke stagedag (minimaal) 1 les/activiteit verzorgen, voorbereid met LVF. 10 Lessen opnemen in OPA.</i>
Semester 2	Onderbouw <i>Fase 1 semester 2: elke stagedag (minimaal) 2 lessen (aaneengesloten) verzorgen, minimaal 1 voorbereid met LVF. 15 lessen opnemen in OPA.</i>
Semester 3	Onderbouw
Semester 4	Bovenbouw
Semester 5	Keuze uit bouw, ook SO/SBO
Semester 6	Keuze uit bouw, ook SO/SBO
Semester 7	Minor, niet voor ALPO
Semester 8	Keuze groep: afstudeerstage

AdDEP - voltijd	
Semester 1	Onderbouw groep 1,2,3
Semester 2	Middenbouw groep 3,4,5
Semester 3	Bovenbouw groep 6, 7, 8
Semester 4	Bouw naar keuze; leraarondersteuning in meerdere groepen in de bouw

Flexibele deeltijdopleiding - regulier	
Semester 1	Bovenbouw <i>Fase 1 semester 1: elke stagedag (minimaal) 1 les/activiteit verzorgen, voorbereid met LVF. 10 Lessen opnemen in OPA.</i>
Semester 2	Onderbouw <i>Fase 1 semester 2: elke stagedag (minimaal) 2 lessen (aaneengesloten) verzorgen, minimaal 1 voorbereid met LVF. 15 lessen opnemen in OPA.</i>
Semester 3	Bovenbouw, ook SO/SBO
Semester 4	Onderbouw, ook SO/SBO
Semester 5	Keuze uit bouw, ook SO/SBO
Semester 6	Keuze uit bouw, ook SO/SBO
Semester 7	Minor
Semester 8	Keuze groep: afstudeerstage

Flexibele deeltijdopleiding – versneld	
Semester 1	Bovenbouw
Semester 2	Onderbouw
Semester 3	Keuze uit bouw, ook SO/SBO
Semester 4	Keuze uit bouw, ook SO/SBO of afstudeerstage
Semester 5	Keuze uit bouw, ook SO/SBO of afstudeerstage

Onderbouw: groep 1 t/m 4

Bovenbouw: groep 5 t/m 8

Let op: onderstaande jaarplanning geldt voor de pabo en ALPO opleidingen.

De jaarplanning voor de AdDEP vind je in de [stagehandleidingen op de website Samen Opleiden](#).

Periode A				
KW	Datum	HU week	Onderwijsweek	Beschrijving/opmerking
36	31-08-26	A1	Onderwijsweek 1	Lesweek 1 – start werkplekieren (behalve Voltijd jaar 1 & ALPO jaar 1; zij starten in onderwijsweek 4)
37	07-09-26	A2	Onderwijsweek 2	Lesweek 2
38	14-09-26	A3	Onderwijsweek 3	Lesweek 3
39	21-09-26	A4	Onderwijsweek 4	Lesweek 4 – start werkplekieren jaar 1 VT & jaar 1 ALPO Schoorlweek voltijd 3
40	28-09-26	A5	Onderwijsweek 5	Lesweek 5
41	05-10-26	A6	Onderwijsweek 6	Lesweek 6 Start ICALT observatie t/m 07-12-2026 Stageweek voltijd 1, 2 en ALPO 1, 2 PFF invullen (behalve VT1 en ALPO1)
42	12-10-26	A7	Onderwijsweek 7	Lesweek 7 Voltijd jaar 1: lesvrije week (wel stage)
43	19-10-26	A8	Onderwijsweek 8	Herfstvakantie (regio midden en noord)
44	26-10-26	A9	Onderwijsweek 9	Toetsweek 1 Voltijd jaar 1 & Deeltijd regulier jaar 1 lopen wel stage; anderen niet
45	02-11-26	A10	Onderwijsweek 10	Toetsweek 2 Voltijd jaar 1 & Deeltijd regulier jaar 1 lopen wel stage; anderen niet

Periode B				
KW	Datum	HU week	Onderwijsweek	Beschrijving/opmerking
46	09-11-26	B1	Onderwijsweek 1	Lesweek 1
47	16-11-26	B2	Onderwijsweek 2	Lesweek 2 Bruggeweek voltijd 2
48	23-11-26	B3	Onderwijsweek 3	Lesweek 3
49	30-11-26	B4	Onderwijsweek 4	Lesweek 4, Vrijdag Sinterklaas voor voltijd en ALPO 1, 2 en 3
50	07-12-26	B5	Onderwijsweek 5	Lesweek 5 Stageweek voltijd en ALPO 1, 2 en 3 PFF invullen
51	14-12-26	B6	Onderwijsweek 6	Lesweek 6
52	21-12-26	B7	Onderwijsvrij	Kerstvakantie
53	28-12-26	B8	Onderwijsvrij	Kerstvakantie
1	04-01-27	B9	Onderwijsweek 7	Lesweek 7
2	11-01-27	B10	Onderwijsweek 8	Lesweek 8 Musicalweek voltijd 2 (geen stage)
3	18-01-27	B11	Onderwijsweek 9	Toetsweek 1
4	25-01-27	B12	Onderwijsweek 10	Toetsweek 2

Periode C				
KW	Datum	HU week	Onderwijsweek	Beschrijving/opmerking

5	01-02-27	C1	Onderwijsweek 1	Lesweek 1 + start stage semester 2
6	08-02-27	C2	Onderwijsweek 2	Lesweek 2
7	15-02-27	C3	Onderwijsweek 3	Lesweek 3
8	22-02-27	C4	Onderwijsweek 4	Voorjaarsvakantie midden en zuid
9	01-03-27	C5	Onderwijsweek 5	Lesweek 4
10	08-03-27	C6	Onderwijsweek 6	Lesweek 5 Start ICALT observatie t/m 19-04-27 Stageweek voltijd 1, 2 en ALPO 1, 2 PFF invullen 10 maart Meeloopdag Gespecialiseerd Onderwijs voor jaar 2 VT/ALPO/DT (meeloopdag voor DT op vrijwillige basis)
11	15-03-27	C7	Onderwijsweek 7	Lesweek 6
12	22-03-27	C8	Onderwijsweek 8	Lesweek 7, vrijdag Goede Vrijdag
13	29-03-27	C9	Onderwijsweek 9	Toetsweek 1, maandag 2e Paasdag VT 1 en DT regulier 1 lopen wel stage
14	05-04-27	C10	Onderwijsweek 10	Toetsweek 2 VT 1 en DT regulier 1 lopen wel stage

Periode D				
KW	Datum	HU week	Onderwijsweek	Beschrijving/opmerking
15	12-04-27	D1	Onderwijsweek 1	Lesweek 1
16	19-04-27	D2	Onderwijsweek 2	Lesweek 2, vrijdag Koningsspelen
17	26-04-27	D3	Onderwijsweek 3	Meivakantie

18	03-05-27	D4	Onderwijsweek 4	Lesweek 3, woensdag Bevrijdingsdag, donderdag Hemelvaartsdag, vrijdag vrij
19	10-05-27	D5	Onderwijsweek 5	Lesweek 4
20	17-05-27	D6	Onderwijsweek 6	Lesweek 5, maandag 2 ^e Pinksterdag
21	24-05-27	D7	Onderwijsweek 7	Lesweek 6 Stageweek voltijd en ALPO 1, 2 en 3 PFF invullen
22	31-05-27	D8	Onderwijsweek 8	Lesweek 7
23	07-06-27	D9	Onderwijsweek 9	Lesweek 8
24	14-06-27	D10	Onderwijsweek 10	Toetsweek 1
25	21-06-27	D11	Onderwijsweek 11	Toetsweek 2

Periode E				
KW	Datum	HU week	Onderwijsweek	Beschrijving/opmerking
26	28-06-27	D1	Onderwijsweek 1	Toetsweek herkansing jaar 1
27	05-07-27	D2	Onderwijsweek 2	
28	12-07-27	D3	Onderwijsweek 3	Zomervakantie regio noord (t/m 22 augustus)
29	19-07-27	D4	Onderwijsweek 4	Zomervakantie regio midden (t/m 29 augustus)
30	26-07-27	D5	Onderwijsweek 5	Zomervakantie regio zuid (t/m 5 september)

31	02-08-27	D6	Onderwijsweek 6	
32	09-08-27	D7	Onderwijsweek 7	
33	16-08-27	D8	Onderwijsweek 8	
34	23-08-27	D9	Onderwijsweek 9	Toetsweek herkansing
35	30-08-27	D9	Onderwijsweek 10	
6 september 2027: aanvang studiejaar 2027-2028				

In de gele weken hoeft een student niet aanwezig te zijn voor het werkplekleren op de school. Dit zijn de toets- en hertoetsweken.

Verschillende rollen

In de begeleiding van de student onderscheiden wij vier rollen:

1. **De praktijkopleider:** de vaste leerkracht van de klas. Op een stagedag is er altijd een vast aanspreekpunt binnen de stageschoolaanwezig voor de student: de praktijkopleider of de schoolopleider. De student bespreekt met de praktijkopleider welke activiteiten worden uitgevoerd. De praktijkopleider geeft hierop feedback.
Let op: De mate van begeleiding wordt afgestemd op het ontwikkelingsniveau van de student. Bijvoorbeeld: bij fase 1-studenten is op de stagedagen de groepsleerkracht standaard aanwezig in de klas. Fase 4-studenten worden minimaal wekelijks geobserveerd tijdens lessen, gevolgd door een nabespreking. Wekelijks vindt een voortgangsgesprek plaats waarin planning en ontwikkeling worden besproken. Studenten krijgen ruimte om opleidingsopdrachten uit te voeren.
2. **De schoolopleider:** verantwoordelijk voor de coördinatie van het werkplekleren binnen de school, voor de kwaliteit van de begeleiding en is het eerste aanspreekpunt voor de student als er problemen zijn op school. De schoolopleider observeert af en toe lessen en volgt de ontwikkeling van de student (via [ICALT](#)). *Let op: de AdDEP studenten werken niet met ICALT-observaties.*
3. **De instituutopleider:** contactpersoon vanuit de opleiding/HUpabo voor de scholen. De instituutopleider beoordeelt daarnaast het werkplekleren op basis van het beoordelingsadvies van de praktijkopleider en/of de schoolopleider.
4. **De studieloopbaan- of leerteambegeleider:** Op de opleiding/HUpabo heeft elke groep of elk leerteam een begeleider die gaat over de studievoortgang van de student. Deze begeleider is tevens het eerste aanspreekpunt binnen de opleiding voor de student.

De start van het werkplekleren

Intakegesprek

Het werkplekleren start met een intakegesprek tussen de student en de schoolopleider, eventueel samen met de praktijkopleider. Tijdens dit gesprek kan gesproken worden over de klas waarin de student gaat werkplekleren, aanwezigheid, de voorbereiding en uitvoering van activiteiten, opdrachten, beroepsproducten, de regels en gewoontes van de school, verantwoordelijkheden en communicatie. Hiervoor is een [intakeformulier](#) beschikbaar via de website Werkplekleren: een variant voor eerstejaars en eentje voor ouderejaars.

Startgesprek in de driehoek HUpabo, student, stageschool

Startgesprekken worden gepland op cruciale overgangsmomenten, zoals aan het begin van de opleiding (bij de start van semester 1, 2, 3 én 4) en bij bijzondere plaatsingen, zoals bij de aanvang van de oriëntatiefase in fase 4, bij een praktijkcontract (na een onvoldoende of afgebroken stage in het vorige semester) of bij een student die met een arbeidscontract stage loopt bij een school die niet onder de Opleidingsschool Utrecht-Amersfoort of de Opleidingsschool Samen Opleiden van academische leraren valt.

Het startgesprek vindt plaats in de eerste twee maanden van het semester. De instituutsopleider organiseert dit startgesprek in de driehoek student – praktijkopleider (schoolopleider) – instituutsopleider. Het gesprek heeft zowel een informeel (kennismaking) als formeel doel: het samen bepalen van de beoordelingscriteria waaraan de student tijdens het werkplekleren gaat werken, zodat de praktijkopleider daarin goed kan begeleiden en zodat de instituutsopleider dit mee kan nemen in de eindbeoordeling van het werkplekleren.

Wat mag je van de student verwachten?

Van de studenten wordt verwacht dat zij initiatiefrijk zijn en proberen zoveel mogelijk ervaring op te doen in het werken met leerlingen in kleine groepen en met de hele groep. Naarmate de opleiding vordert, wordt van de student steeds meer eigen initiatief verwacht. Studenten zijn behulpzaam en werken mee aan alle activiteiten die behoren bij het uitoefenen van het beroep.

Daarnaast:

- Werken zij aan de beoordelingscriteria passend bij hun opleidingsfase;
- Voeren zij beroepstaken en -opdrachten uit vanuit de opleiding (hiervoor maken zij met de praktijkopleider een planning);
- Voeren zij lesactiviteiten uit die horen bij de dagelijkse gang van zaken in een klas;
- Bereiden zij lessen goed voor en leveren zij de vereiste lesbereidingsformulieren (zie kop lesvoorbereidingsformulier hieronder) voorafgaand aan de lesactiviteit in bij de praktijkopleider en bespreken zij achteraf de ervaringen met de praktijkopleider;
- Stellen zij op basis van deze reflectie (ervaring en feedback) hun leerdoelen bij.

ALPO studenten voeren ook opdrachten (vaak onderwijskundig van aard) uit buiten de klas.

Fase 1 – semester 1 (WPL 1)	Fase 1 – semester 2 (WPL 2)
De student <u>werkt er naar toe</u> per dag minimaal 2 praktijkactiviteiten (lessen) achter elkaar uit te voeren, waarbij de student zijn praktijkactiviteiten ontwerpt, uitvoert en evalueert.	De student <u>toont aan</u> per dag minimaal 2 praktijkactiviteiten (lessen) achter elkaar uit te voeren.
Fase 2 – semester 1 (WPL 3)	Fase 2 – semester 2 (WPL 4)
De student <u>werkt er naar toe</u> dat hij dagdelen onderwijs kan verzorgen, waarbij de student zijn praktijkactiviteiten op minimaal drie niveaus ontwerpt, uitvoert en evalueert	De student <u>toont aan</u> dat hij een dagdeel onderwijs kan verzorgen, waarbij de student zijn praktijkactiviteiten op minimaal drie niveaus ontwerpt, uitvoert en evalueert.
Fase 3 – semester 1 (WPL 5)	Fase 3 – semester 2 (WPL 6)
De student <u>werkt er naar toe</u> dat hij een volledige dag onderwijs kan verzorgen, waarbij de student zijn praktijkactiviteiten op minimaal drie niveaus ontwerpt, uitvoert en evalueert.	De student <u>toont aan</u> dat hij een volledige dag onderwijs kan verzorgen, waarbij de student zijn praktijkactiviteiten op minimaal drie niveaus ontwerpt, uitvoert en evalueert.
Fase 4 – afstuderen – oriëntatiefase en de fase van groepsverantwoordelijkheid	
In de afstudeerfase ligt de focus op het dragen van volledige groepsverantwoordelijkheid. Voor pabo-studenten duurt deze fase één semester. Voor ALPO-studenten beslaat de afstudeerfase twee semesters. De afstudeerfase start met een oriëntatiefase van minimaal 15 dagen. Voor ALPO-studenten geldt een oriëntatiefase van minimaal 20 dagen. In deze periode verzorgt de student eerst dagdelen onderwijs en werkt de student toe naar het verzorgen van volledige dagen. Na de oriëntatiefase draagt de student 20 dagen volledige groepsverantwoordelijkheid. Voor ALPO-studenten gaat het om 35 dagen. Tijdens deze periode voert de student alle taken van een leerkracht uit. De student verzorgt het onderwijs, registreert en administreert gegevens van kinderen en neemt als volwaardig teamlid actief deel aan verschillende overlegsituaties binnen de school. Denk daarbij aan oudergesprekken, teamvergaderingen, bouwvergaderingen, commissievergaderingen en leerlingbesprekingen. Tijdens de periode van volledige groepsverantwoordelijkheid maken de student en de praktijkopleider afspraken over de aanwezigheid van de praktijkopleider in de klas. De praktijkopleider is niet verplicht om de klas uit te zijn. Wel is het belangrijk dat de praktijkopleider	

regelmatig observeert zodat de student feedback krijgt op het leerkrachthandelen. De praktijkopleider blijft eindverantwoordelijk voor de groep.

ALPO-studenten zijn gedurende het hele afstudeerjaar aan het werkplekleren. Aan het einde van het eerste semester wordt de oriëntatiefase afgesloten.. Aan het einde van het tweede semester ronden zij de afstudeerfase af.

Binnen de ALPO ligt de focus daarnaast op de school als organisatie in ontwikkeling. Studenten verdiepen zich in de organisatieaspecten van de school. In het tweede deel van het jaar werken zij aan hun thesis. Het onderwerp van de thesis wordt bij voorkeur afgestemd op vraagstukken binnen de school. De student en de school maken hierover samen afspraken. Het eerste deel van de thesis schrijft de student samen met een andere student. Vaak zijn beide studenten aan dezelfde school gekoppeld, maar dat is niet altijd het geval.

Beoordeling

Het werkplekleren wordt beoordeeld tijdens een eindgesprek en op basis van het Praktijkfeedbackformulier (PFF). Het PFF is een Excel-instrument dat wordt gebruikt om systematisch feedback te verzamelen op de professionele ontwikkeling van de student. Je vindt het formulier op de [website Samen Opleiden](#): ga naar de tegel van de opleidingsvariant en kies daar voor het de kop “Beoordelen”.

Zowel de student als de praktijkopleider vullen het formulier in. Studenten mailen hun praktijkopleider met het PFF en vragen hun praktijkopleider om deze in te vullen.

- In semester 1 van fase (jaar) 1: de student vraagt de praktijkopleider één keer om het PFF in te vullen.
- Vanaf semester 2 (alle fasen/jaren): de student vraagt de praktijkopleider twee keer per semester om het PFF in te vullen.

De verzamelde feedback uit het PFF vormt een belangrijke basis voor de beoordeling aan het einde van het semester.

Eindbeoordeling en het praktijkfeedbackformulier (PFF) voor voltijd fase 1 en deeltijd regulier fase 1

De instituuetsopleider is verantwoordelijk voor de eindbeoordeling. De instituutsopleider beoordeelt aan de hand van de leeruitkomsten (zie de website Samen Opleiden onder de kop ‘[beoordelen](#)’) vanuit het opleidingsprofiel het professioneel handelen in de praktijk. Het oordeel van de instituutsopleider wordt ingevuld op het beoordelingsformulier en is gebaseerd op het ingevulde PFF en het advies van de praktijkopleider.

De student uploadt het PFF en een overzicht van uitgevoerde lessen voorafgaand aan het beoordelingsgesprek in OnStage, zodat de instituutsopleider zich goed kan voorbereiden. *Zonder ingeleverde stukken (op OnStage) kan er géén beoordeling plaatsvinden.*

Lesbezoek

Fase 1 Voltijdstudenten krijgen in het 2e semester een lesbezoek van de instituutsopleiders. DT studenten in fase 1 krijgen een lesbezoek in het 1e semester.

Aangepast PFF en beoordelingsformulier voor voltijd fase 1 en deeltijd regulier fase 1

Vanwege een vernieuwing van het curriculum voor studenten in voltijd fase 1 en deeltijd regulier fase 1, is er voor deze studenten een nieuw PFF/beoordelingsformulier in gebruik vanaf september 2026-2027. De feedback- en beoordelingsprocedure (invullen van PFF, rol SO en IO) is ongewijzigd, maar de

inhoud van het PFF en het beoordelingsformulier is wel veranderd:

- De feedback- en beoordelingscriteria in het PFF/ Beoordelingsformulier zijn gebaseerd op nieuwe leeruitkomsten in het curriculum. Deze zijn dus voor voltijd fase 1 en flex regulier fase 1 anders dan het 'oude' PFF/ Beoordelingsformulier
- De feedback- en beoordelingscriteria zijn specifiek per semester. **Dit betekent dat semester 1 en 2 een verschillende PFF/Beoordelingsformulier hebben.**
- De beoordelingsformulieren zijn te vinden op de [website Samen Opleiden](#).
- Het PFF en het beoordelingsformulier zijn opgenomen in één Excelbestand. Student en SO vullen het tabblad 'PFF' in, de IO vult het tabblad 'Beoordeling' in.

De beoordelingsschaal in het PFF loopt van heeft drie mogelijkheden:

1. Onder niveau
2. Op niveau (*voor dit niveau zijn gedragsvoorbeelden opgenomen in het PFF/ beoordelingsformulier*)
3. Boven niveau

Eindbeoordeling en het praktijkfeedbackformulier (PFF) voltijd/deeltijd regulier fase 2, 3, 4; ALPO en Flex versneld

De instituutsopleider is verantwoordelijk voor de eindbeoordeling. De instituutsopleider beoordeelt aan de hand van de centrale criteria vanuit het opleidingsprofiel het professioneel handelen in de praktijk. Het oordeel van de instituutsopleider wordt ingevuld op het beoordelingsformulier en is gebaseerd op het ingevulde PFF en het advies van de praktijkopleider. Je vindt de criteria en het formulier op de [website Samen Opleiden](#); ga naar de tegel van de opleidingsvariant en kies daar voor het de kop "Beoordelen".

De student uploadt het PFF en een overzicht van uitgevoerde lessen voorafgaand aan het beoordelingsgesprek in OnStage, zodat de instituutsopleider zich goed kan voorbereiden. *Zonder ingeleverde stukken (op OnStage) kan er géén beoordeling plaatsvinden.*

Voor ALPO-en Flex Versneld-studenten in fase 1 geldt dat er een verplicht lesbezoek plaatsvindt. Voor Alpo fase 1 is dit in semester 2, voor Flex versneld fase 1 is dit in semester 1.

De beoordelingsschaal in het PFF loopt van 0 tot 3:

- **0** = onvoldoende (vergelijkbaar met een 5 of lager)
- **1** = voldoende (vergelijkbaar met een 6)
- **2** = goed (vergelijkbaar met een 8)
- **3** = excellent (vergelijkbaar met een 10)

Onvoldoende beoordeling voor werkplekieren

Wanneer het werkplekieren onvoldoende wordt beoordeeld, stelt de leerteambegeleider samen met de student een praktijkcontract op. Het contract wordt op de nieuwe stage besproken en in het startgesprek met de nieuwe praktijkopleider en nieuwe instituutsopleider waar nodig aangevuld. Zonder ondertekend praktijkcontract kan er geen nieuwe beoordeling plaatsvinden.

Onderhoudsstage

Bij de meeste studenten lopen theorie en praktijk parallel. Soms loopt dit anders en ligt bijvoorbeeld de praktijkervaring van een student voor op het theoriegedeelte van de opleiding. In dit geval komt een student in aanmerking voor een zogenoemde 'onderhoudsstage': een niet beoordeelde periode van werkplekleren waarin de student blijft werken aan nog niet afgeronde beroepstaken uit de opleiding.

De student stelt hiervoor samen met de leerteambegeleider een studieplan op. Dit wordt besproken met de praktijk- en schoolopleider en bevat heldere afspraken over het doel, de duur en de invulling van de periode. De [richtlijnen voor de onderhoudsstage](#) vind je in het studieplan op de website Werkplekleren.

Belangrijk om te weten is dat een onderhoudsstage een reguliere stage is, alleen dan zónder beoordeling. Er gelden dus wel dezelfde gedrags- en werkafspraken als bij regulier werkplekleren.

ICALT-observatie

ICALT

Elk semester observeert de schoolopleider één reken- of taalles van de student via het ICALT-instrument. De schoolopleider gebruikt hiervoor het standaard ICALT-formulier. De observaties zijn bedoeld als ontwikkelingsgerichte feedback. Meer informatie staat op [de website Samen Opleiden](#).

Algemene Informatie

Kwaliteitskader Opleidingsschool Utrecht-Amersfoort en Opleidingsschool Samen opleiden van academische leraren

Het [Kwaliteitskader](#) van het landelijk Platform Samen Opleiden & Professionaliseren vormt de basis voor de opleidingsscholen. Het stelt vier waarborgen voor de basiskwaliteit van het opleiden en professionaliseren van (aankomend) leraren en daarmee van de opleidingsscholen Utrecht-Amersfoort en Samen Opleiden Academische Leraren:

- De lerende leraar;
- De leeromgeving;
- De organisatie van partnerschappen;
- Kwaliteitscultuur.

De opleidingsscholen kennen een organisatiestructuur waarin het Bestuurlijk Overleg het besluitvormend orgaan is. Vanuit het Bestuurlijk Overleg is een Dagelijks Bestuur samengesteld dat leiding geeft aan beide opleidingsscholen. Het Programmteam onder leiding van twee programmamanagers stuurt de dagelijkse organisatie aan.

Beroepsbeeld leerkracht primair onderwijs

Op de website Samen Opleiden lees je de uitwerking van het [beroepsbeeld](#) dat de Opleidingsschool Utrecht-Amersfoort heeft voor de leerkracht primair onderwijs; een veelzijdig en kundig collega.

Beroepsbeeld Academische leerkracht basisonderwijs (opgeleid in Utrecht)

Binnen de opleidingsschool *Samen opleiden van academische leraren* leiden we op tot leerkracht-onderwijskundigen; collega's die in eerste plaats leerkracht zijn, maar tevens andere rollen kunnen vervullen om de kwaliteit van het onderwijs (binnen klas, school, stichting) te verhogen.

Wat kenmerkt de academische leerkracht?

Academische leerkrachten zijn in de eerste plaats leerkracht; dat is hun kerntaak. Kenmerkend voor een academisch leerkracht is dat naast deze kerntaak (het verzorgen van kwalitatief goed onderwijs), ook andere rollen kunnen vervullen om de kwaliteit van het onderwijs in de eigen klas, school of stichting te verhogen en daarmee het leren van kinderen te verbeteren.

In de ALPO in Utrecht worden leerkrachtvaardigheden en -expertise aangevuld met onderwijswetenschappelijke kennis en vaardigheden. Hiermee leiden wij studenten op tot leerkracht-onderwijskundigen. Omdat de studie plaatsvindt op universitair bachelor niveau, worden deze leerkrachten, zoals alle leerkrachten met een universitaire opleiding, ook academische leerkracht. Dat wil zeggen dat zij een brug kunnen slaan tussen onderwijsonderzoek (theorie) en dat wat er op school of in de klas gebeurt (praktijk).

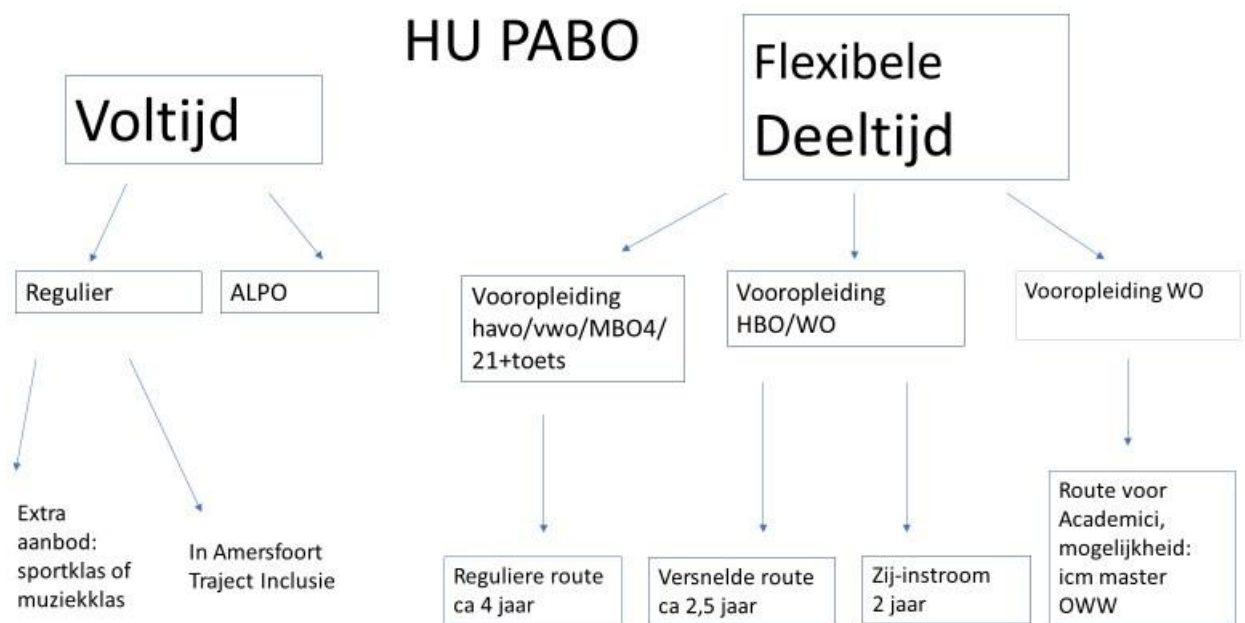
Academisch geschoolde leerkrachten worden opgeleid om een vertaling van onderzoek naar de lespraktijk te maken (zie gele gebied in Figuur 1).

Figuur 1. Overbruggen van onderzoek naar beroepspraktijk en andersom

Opleidingsvarianten

In de figuur hieronder zie je de verschillende opleidingsvarianten die de Opleidingsscholen Utrecht-Amersfoort en Samen Opleiden van academische leraren aanbieden. Je vindt meer informatie over deze opleidingsscholen en opleidingsvarianten op de [website Samen Opleiden](#). Daarnaast bestaat de **Associate degree Didactisch Educatief Professionaal (Ad DEP)**: een praktijkgerichte hbo-opleiding op niveau 5, die in twee jaar opleidt tot leraarondersteuner. De Ad DEP student leert hoe je leerlingen in het (speciaal) basisonderwijs begeleidt bij basisvaardigheden zoals rekenen, taal, digitale vaardigheden en burgerschap.

Contact

Hogeschool Utrecht, Instituut voor Onderwijs en Orthopedagogiek

Directeur: Carla Luycx

HU Pabo Utrecht: Padualaan 97, 3584 CH Utrecht

HU Pabo Amersfoort: De Nieuwe Poort 21, 3812 PA Amersfoort

Website: www.samenopleiden.hu.nl